

And 'lamps' from 'lamp'

ונרות מנר –

OVERVIEW

לאור הנר states how we derive that בדיקת חמץ is performed רב חסדא.

1. We derive מציאה which is stated by חמץ - (שאור לא ימצא) - בנימין of מציאה (ויחפש וגו' וימצא הגביע).

2. The מציאה of בנימין by חיפוש (וימצא הגביע) - בנימין of מציאה.¹

3. (אחפש ירושלים בנרות) צפניה of נרות² is derived from בנימין by חיפוש.

4. The נר of נרות (אחפש ירושלים בנרות) - צפניה of נרות (חופש).⁴

This proves that finding חמץ (מציאה) is accomplished through a נר.

תוספות asks:

וקשה⁵ דהוה ליה למימר חיפוש מנר ולא נרות מנר –

And there is a difficulty! For רב חסדא should have stated that we derive חיפוש (of נר (ירושלים) from נרות (נשמת אדם) and not נרות (חופש כל חדרי בטן) (of נשמת אדם)!

תוספות answers:

ויש לומר דחיפוש לא קאי אנר⁶ –

And one can say; that the term חיפוש, which is stated in the פסוק of נשמת אדם, is not [necessarily] referring to the נר which is mentioned previously

¹ Steps 1&2 prove that מציאה is accomplished through חיפוש.

² The גמרא initially stated חיפוש מחיפוש (this seemingly means) that we derive the חיפוש of בנימין from the חיפוש of ירושלים (see ד"ה וחיפוש). However the גמרא omitted this step when it mentioned the details. See however footnote # 8. See 'Thinking it over'.

³ The גמרא explains later (in the לימוד of the ר"י דברי ר"י) that the חיפוש of ירושלים alone is not sufficient since perhaps the חיפוש there was not so thorough. Therefore it is necessary to cite also the חיפוש of נר.

⁴ Steps 3&4 prove that חיפוש is accomplished through a נר. The combination of 1 through 4 proves that מציאה (which is accomplished through חיפוש) is achieved through a נר.

⁵ See the מהרש"א (הארוך) who explains that there are really two questions here, one which is stated and one which is self understood. The unstated question (which all the other תוספות [including תוספות ר"פ] ask) is why the חיפוש of ירושלים is necessary at all. We can derive חיפוש of בנימין directly from נר without resorting to חיפוש of ירושלים. However תוספות does not explicitly ask this question; he merely assumes it (as is evident from what תוספות later concludes וכו' [see footnote # 9]). What תוספות does ask is that just as we derive נר (דידיה) from חיפוש (כל חדרי בטן), similarly we should derive חיפוש (ירושלים) מנרות (דידיה). Why does it state ונרות מנר, when it should have stated מנר?! [Alternately; we could derive חיפוש of ירושלים from נר ה' וכו' [חופש וכו']]

⁶ The פסוק can be divided into two separate parts: נר ה' נשמת אדם, and additionally that נר ה' is כל חדרי בטן, but not necessarily with the (ה') נר.

in the פסוק. Therefore we cannot derive חיפוש (of כל חדרי בטן) from נר (of נשמת אדם), since that נר may not be tied in with חיפוש.

תוספות anticipates a difficulty; if חופש כל הדרי בטן is not referencing נר ה' then what relevance does the פסוק of נר ה' וגו' have here. תוספות explains:

לכך יש לפרש דילוף חיפוש דנר מחיפוש דירושלים שהיא בנרות ואותן נרות מנר –

Therefore it should be explained differently⁷; that we derive the **חיפוש** of נר ה' (נר ה' **חיפוש** of נשמת אדם) just as the **חיפוש** ירושלים is **with** נרות, so too is the **חיפוש** with the נר ה',⁸ and those נרות (of ירושלים) are derived **from** נר ה' (נר ה' **חיפוש** of נשמת אדם); that just as the נר ה' is a proper **חיפוש**, so too is the **חיפוש** of ירושלים.

תוספות concludes:

וְאֵתִי שְׁפִיר דַּהֲשֵׁתָא צְרִיךְ לֵאמֹרִי קְרָא דְחִיפּוּשׁ נְרוֹת⁹ –

And it is now correctly understood that it is necessary to cite the חיפוש of פסוק
נרות - (אחפש את ירושלים בנרות of פסוק) -

ולא סגי בקרא דנר ה' נשמת אדם וגומר:

And the פסוק of 'נשמת אדם וגו' is not sufficient to teach us that חִפּוּשׁ is בָּנָר, since from the פסוק of 'נר ה' וגו' it is not necessarily obvious that the חופש וגו' was through the נר. It is only after we derive from חִפּוּשׁ יְרוּשָׁלַיִם that it is בָּנָר that we can conclude that the חופש כל הדרי is also בָּנָר.¹⁰

SUMMARY

We derive that בדיקת חמץ is performed לאור הנר in the following manner:

1. (שאור לא ימצא וגו' - וימצא הגביע) - מציאה ממצאה.
2. (ויחפש וגו' - וימצא הגביע) - חיפוש ממצאה דלילה.
3. ¹¹ (ויחפש וגו' – אחפש, חופש כל וגו') - חיפוש מחיפוש.
4. ¹² (חופש כל וגו' - אחפש את ירושלים בנרות) - חיפוש מנרות.

⁷ חִפּוּשׁ (דחופש כל חדרי בטן) מנרות (דירושלים) חִפּוּשׁ דִּירוּשָׁלַיִם מנרות ידיה does not mean חִפּוּשׁ מנרות

⁸ It would seem that the 'ז"ש' of חפוש מחפוש (which the אגמדה did not detail) is referring (both to ירושלים אהפש and) to חפוש כל חדרי בטן (that the חפוש of בנימין is derived from both of them). This is not as we initially assumed that חפוש מחפוש is referring only to חפוש of בנימין from ירושלים אהפש. See footnote # 2. Then חפוש מנרות is referencing deriving חפוש of חפוש כל חדרי בטן from ירושלים מנרות, that just as the חפוש ירושלים is with מנרות, so too is the חפוש כל חדרי בטן with the ז"ש.

⁹ See previous footnote # 5.

¹⁰ If not for the פסוק of נר ה' we might think that אחפש בנרות is not a thorough בדיקה. If not for אחפש בנרות we would have not assumed that חופש חדרי בטן is with a נר. The final לימוד seems to be from אחפש (presumably because it states explicitly (אחפש את ירושלים בנרות), however we first need to prove that חופש כל חדרי בטן is with a נר (by deriving it from נרות ירושלים), in order to prove that נרות ירושלים is a thorough בדיקה (by deriving it from חופש וגו' בטן (נר ה' וגו' חופש וגו' בטן)).

¹¹ See footnote # 8 (we derive חפוש of בנימין from both אחפש ירושלים and חופש כל חדרי בטן).

¹² See footnote # 7, teaching us that חופש כל חדרי בטן is בנר.

¹³. (ירושלים בנרות וגו' - נר ה' - נרות מנר. 5.

THINKING IT OVER

¹⁴!?? חיפוש מחיפוש גמרא not explain the meaning of

¹³ This teaches that the חיפוש of בנרות בנרות was a thorough חיפוש.

¹⁴ See footnote # 2, and ראש יוסף.